

PENGE TIL DET HELE!

Af Anette Birksø Jammeh

*Brug et par minutter
på at komme tæt på
dit budget og din pri-
vatøkonomi*

Det er vigtigt at forstå og holde styr på din privatøkonomi – det ved du allerede. Du skal kende dine indtægter og udgifter – og også huske på at få rettet dit skattekort til, når dine indtægter forandrer sig, så du slipper for en evt. skattegæld til næste år.

Læs videre her om hvordan du undgår et overforbrug og rod i økonomien. Du kommer rigtig langt med et velovervejet budget og overblik over indtægter og udgifter. Undgå klatgæld – det er dyrt at være bagud, og ærgerligt at få et gebyr pålagt ved for sen betaling.

Budgettet er rygraden i din økonomi – i takt med at du bliver fortrolig med at lægge et realistisk budget og følger det, jo nemmere opnår du frihed, og så slipper du for spekulationer over din økonomi.

For at få et godt overblik, så start med at liste dine indtægter og udgifter. Indtægter kan være SU, boligsikring, løn fra studiejob m.fl. Udgifter er alle de omkostninger du skal betale til bolig, forsikring, leveomkostninger (som også er gaver og fornøjelser) og selvfølgelig din opsparing. Vær omhyggelig med at få alle omkostninger med, også dem du ikke helt

kender beløbet på endnu, der må du bare indsætte et estimeret beløb. Lav budgettet for et helt år – det behøver ikke at være et kalenderår, du kan starte med f.eks. august og så 11 måneder frem. Det er vigtigt at være opmærksom på, at nogle forbrugsomkostninger som el/gas/vand/tv/licens opkræves på faste tidspunkter af året eller kvartalsvis, så der bliver afsat nok til udgifterne. Flere banker tilbyder et værktøj til budgetplanlægning, så du kan holde styr på dine udgifter og betalinger – du kan tjekke med din bank, om de også tilbyder dette, og hvordan det fungerer. Det er en fordel at tilmelde dig til automatisk betaling, da du så ikke selv skal foretage dig andet end sikre dig, at der er penge på din konto til dækning af betalingerne.

Vi kan ikke opfordre dig nok til, at du følger dit forbrug, både af penge, men også aflæsninger af el/gas/vand/mobil/internetforbrug, så det bliver nemmere at disponere og også få mulighed for at spare. Det giver dig også lejlighed til at reagere på uventede udsving i dit forbrug, men også anledning til at søge en måske billigere løsning, for så kender du omkostningen, og kan anvende denne i sammenligning med andre leverandørers tilbud. Se budgetopstillingen på næste side.

I forrige udgave af Guiden opfordrede vi til at gemme kvitteringer for indkøb af mad, gaver, tøj og fornøjelser og tjekke dem en gang om måneden, så du hele tiden har et fint overblik over, hvad du bruger dine penge på.

Når du kender dine indtægter og udgifter, og kan følge dem tæt, så er du kommet langt i forhold til overblik over din økonomi. Udfordringen er selvfølgelig altid at have mere i indtægt end udgifter og forbrug. Dit forbrug skal ikke overstige dine indtægter. Her er det kun dig selv, der ved hvad du kan gøre for at tjene ekstra, eller hvad du kan gøre for at reducere omkostninger. Du kan finde sparetips på tavlen på side 83.

OPSPARING

Det betaler sig at spare op, uanset om det er et mindre eller større beløb. Har du kun en 50'er om måneden at spare op af, så er det bare det beløb du overfører til din opsparing. Det har flere fordele at spare op, udover det faktiske beløb som du reelt opsparer, så bliver du også vant til at altid at gemme lidt, og du fremviser over for din bank, at du reelt er i stand til at spare op – det kan være værdifuldt, hvis du senere skal optage et større lån til bolig.

Mange af os starter allerede som helt små med at bygge en opsparing, både via lommepenge og pengegaver. Vi sparer løbende op og bruger formentligt også af opsparingen løbende.

Det er godt at bygge sig en buffer til uventede udgifter, men også til lidt mere langsigtede mål, måske til ny bolig eller hvad med et studieophold i udlandet? Vær realistisk i forhold til din opsparing, hvor meget kan du spare op, og hvad skal pengene bruges til og hvornår. Læs artiklerne vedr. studieophold andetssteds i guiden.

Flere har mere end én opsparing, de har en opsparing, der skal anvendes inden for kortere tid, eller som er tænkt som en pengereserve/buffer og en anden til mere langsigtede mål, måske endda flere som er øremærkede til fremtidige ønsker. Der er mange holdninger til, hvor stor en opsparing en pengereserve/buffer bør være. De fleste taler om, at beløbet bør være på én bruttomånedsløn svarende til en gennemsnitsindtægt på 25.000 kr. Senere i dit liv får du større udgifter og højere lønindtægt, og du vil kunne opleve større behov for beløb til pludselige omkostninger. Her taler flere rådgiver for, at man bygger en reserve på 3 x gennemsnitlige bruttomånedslønninger = 75-100.000 kr., for så handler det om beløb til flytninger eller større pludselige reparationer på et hus eller lignende.

Budgetopstilling

Budget 2016/2017	aug	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	sum
SU	5,425	5,425	5,425	5,425	5,425	5,425	5,425	5,425	5,425	5,425	5,425	5,425	65.100
Indtægt studiejob	4,500	4,500	4,500	4,500	4,500	4,500	4,500	4,500	4,500	4,500	4,500	4,500	54.000
Boligsikring	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	4.200
Indtægter i alt	10,275	10,275	10,275	10,275	10,275	10,275	10,275	10,275	10,275	10,275	10,275	10,275	123.300
Mad og husholdning	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	18.000
Leje/boligomkostning	3,200	3,200	3,200	3,200	3,200	3,200	3,200	3,200	3,200	3,200	3,200	3,200	38.400
Lån													
Varme													
El													
Vand													
Forsikringer + syge og rejseforsikring	175	175	175	175	175	175	175	175	175	175	175	175	2.100
Reparationer/vedligeholdelse													
A-kasse/fagforening	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	720
Telefon	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	1.200
Internet													
Licens	210	210	210	210	210	210	210	210	210	210	210	210	2.520
TV-abonnement, Netflix, Spotify	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	1.200
Transport	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	1.800
Tandlæge				600									600
Frisør	300			300				300			300		1.200
Bøger, magasiner, aviser		2,500			250		2,500						5.250
Sports- og fritidsaktiviteter	249	249	249	249	249	249	249	249	249	249	249	249	2.988
Diverse (tøj, fornøjelser, gaver)	2,000	2,000	2,000	2,000	3,000	3,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	26.000
Ferie/studierejser	1,000		1,000	1,000	700	700		700	700	700	700	700	7.900
Opsparing	500		500	500	500	500		500	500	500	500	500	5.000
Udgifter i alt	9,544	10,244	9,244	10,144	10,194	9,944	10,244	9,244	8,944	8,944	9,244	8,944	114.878
Indtægter	10,275	10,275	10,275	10,275	10,275	10,275	10,275	10,275	10,275	10,275	10,275	10,275	123.300
Udgifter	9,544	10,244	9,244	10,144	10,194	9,944	10,244	9,244	8,944	8,944	9,244	8,944	114.878
Balance [evt. ekstra opsparing]	731	31	1,031	131	81	331	31	1,031	1,331	1,331	1,031	1,331	8.422

Hvis din opsparing skal bruges inden for kortere tid, eller du bruger den som kassekredit (bruger lidt og fylder på igen), så skal du vælge en type "på anfordring", som er en kontotype, hvor du kan hæve øjeblikkeligt. Den type er velegnet som pengereserve/buffer, og bør ikke være på mere end 25.000 kr. Bufferen behøver ikke at vokse yderligere – du skal bare huske at sætte ind på opsparingen igen, hvis du har brugt af den.

En opsparing som først skal bruges senere i livet, og hvor pengene kan komme fra børneopsparing eller pengegaver, måske arv, kan med fordel anbringes på en konto, hvor beløbet låses fast i en periode hos banken, for at opnå højest mulig indlånsrente. Det kan måske også komme på tale at købe aktier og obligationer. Hør din bank hvad din kan tilbyde dig.

God studiestart og pøj pøj med udarbejdelsen af budgettet – og opsparingen!

10 sparetips – der får dine penge til række længere

Læs mere om økonomi i den forrige udgave af Guiden til JURASTUDERENDE i emnet Flyt hjemmefra og hvad så? – læs Guiden som pdf på www.karnovgroup.dk/studerende

Sparetips:

- Husk dit studiekort og spørg efter studierabat
- Køb og sælg brugt. Sælg dine fejkøb og ting, du aldrig bruger, og som bare optager plads
- Brug det du allerede har i køleskabet, fryser og køkkenskabe
- Lav en madplan og køb ind én gang om ugen
- Læs tilbudsaviser og lav en indkøbsseddel, følg den nøje – undgå spotvarehyldernes fristelser, hvis det IKKE står på din liste
- Lav mad til flere dage, og frys ned
- Du kan evt. oprette en separat konto, hvor du overfører det ugentlige beløb, du har til rådighed til mad og fornøjelser. Du kan også hæve beløbet og betale kontant, så har du hele tiden overblik over dit rådighedsbeløb
- Få rester med hjem til næste dag, hvis du har spist hos din familie
- Tag madpakke og vand med hjemmefra
- Flaskepant er også penge – tag pantflaskerne med til nærmeste flaskeautomat

Skyd genvej til topkaraktererne med StudieOnline

Som studerende på et af de mest anerkendte og krævende studier er det vigtigt, at du får det maksimale ud af tiden.

Med StudieOnline Jura får du et effektivt værktøj, der giver dig adgang til alle relevante love og domme, der er udvalgt, bearbejdet og kommenteret af landets førende juridiske eksperter.

StudieOnline Jura giver dig adgang til vores unikke onlineplatform, og du har adgang til de samme funktioner som jurister, fuldmægtige og advokater på landets førende advokatkontorer.

KARNOV GROUP DENMARK A/S

SANKT PETRI PASSAGE 5 • 1165 KØBENHAVN K

T: 33 74 07 00 • WWW.KARNOVGROUPE.DK

“ Lær de genveje,
der kan hjælpe dig
til topkarakteren

Effektiv undervisning

Med undervisning fra Karnov Group er du sikker på at få mest muligt ud af dit StudieOnline Jura. Vores Online Trainer, Robert Christiansen, cand. jur., står for undervisningen på dit studiested og hjælper dig sikkert i gang.

Til undervisningen lærer du både de grundlæggende søgemetoder og mere specialiserede funktioner at kende, så du er klædt godt på til studiet.

Vi sender information ud om undervisningen til din studiemail, så hold øje med din mailboks. I universitetets eventkalender kan du se, hvornår vi besøger DIT studiested.

Det får du ud af undervisningen

- Du bliver fortrolig med hurtige genveje og funktioner
- Du bliver effektiv og lynhurtig til at finde relevante love og domme
- Du lærer, hvordan du skaber dit Karnov, der hjælper dig til at have dine vigtigste dokumenter lige ved hånden
- Du får tips og trick til, hvordan du automatisk holder dig opdateret
- Du kan drage stor fordel af undervisningen i både dit studiejob og fremtidige hverv som jurist, fuldmægtig eller advokat

III KARNOV
GROUP